

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 54

Dnr SUN 2017/324 - 04

Avgift för dödsboförvaltning för Ludvika kommun

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer en timtaxa med 0,8 % av prisbasbeloppet för dödsboförvaltning.

Beskrivning av ärendet

Enligt 18 kap 2 § ärvdabalken och 5 kap 2 § begravningslagen har socialnämnden rätt att ta ut ersättning av ett dödsbo för sina kostnader för dödsboförvaltning och åtgärder. En kommun får dock, enligt 8 kap 3c § kommunlagen, inte ta ut högre avgift än vad som svarar mot kostnaden för de tjänster som kommunen tillhandahåller. Regeln i 8 kap 3c § brukar benämnas självkostnadsprincipen. Timtaxan ska därför fastställas till ett belopp som täcker socialnämndens kostnader och inget mer. Ludvika kommun har hittills inte tagit ut någon avgift för dödsboförvaltning.

Social- och utbildningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige fastställer en timtaxa med 0,8 % av prisbasbeloppet. Behållningen med detta är att fullmäktige endast behöver besluta om timtaxan en gång eftersom timtaxan sedan automatiskt justeras varje år genom sin koppling till prisbasbeloppet. Förslaget på en timtaxa med 0,8 % av prisbasbeloppet per timme förefaller som rimligt och i linje med vad andra kommuner har valt att ta ut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 17 maj 2017.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Förslag till avgift för dödsboförvaltning för Ludvika kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer en timtaxa med 0,8 % av prisbasbeloppet för dödsboförvaltning.

Sammanfattning

Enligt 18 kap 2 § ärvdabalken och 5 kap 2 § begravningslagen har socialnämnden rätt att ta ut ersättning av ett dödsbo för sina kostnader för dödsboförvaltning och åtgärder. En kommun får dock, enligt 8 kap 3c § kommunlagen, inte ta ut högre avgift än vad som svarar mot kostnaden för de tjänster som kommunen tillhandahåller. Regeln i 8 kap 3c § brukar benämnas självkostnadsprincipen. Timtaxan ska därför fastställas till ett belopp som täcker socialnämndens kostnader och inget mer. Ludvika kommun har hittills inte tagit ut någon avgift för dödsboförvaltning.

Beskrivning av ärendet

Vid alla dödsfall ska en bouppteckning ske vilket syftar till att avveckla den avlidnes hem och egendom genom att betala skulder och fördela eventuellt överskott mellan dödsbodelägarna. När särskilda förutsättningar föreligger åligger det socialtjänsten att upprätta en dödsboanmälan samt även i vissa fall förvalta och avveckla dödsbon. Det kan även förekomma dödsbon där det åligger socialtjänsten att ordna med begravning samt om dödsboets tillgångar inte är tillräckliga att täcka skälig kostnad för begravning kan ekonomiskt bistånd beviljas.

När en person avlider ska enligt 18 kap 1 § ärvdabalken efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare (dödsbodelägare) gemensamt förvalta den avlidnes egendom under boets utredning. Om dessa saknas har kommunen en skyldighet att förvalta dödsbon enligt 18 kap 2 § andra stycket ärvdabalken. Om det behövs ska kommunen göra vad som annars åligger dödsbodelägare enligt första stycket samma paragraf. Det innebär att kommunen kan bli skyldig att upprätta en dödsboanmälan eller ta initiativ till en bouppteckning. Kommunen har även enligt 18 kap 2 § ärvdabalken och 5 kap 2 § begravningslagen rätt att ta ut ersättning av ett dödsbo för sina kostnader för dödsboförvaltning och åtgärder. En kommun får dock, enligt 8 kap 3c § kommunlagen, inte ta ut högre avgift än vad som svarar mot kostnaden för de tjänster

som kommunen tillhandahåller. Regeln i 8 kap 3c § brukar benämnas självkostnadsprincipen. Tímtaxan ska därför fastställas till ett belopp som täcker kommunens kostnader och inget mer. Till kommunens kostnader får man räkna alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till. Eventuella direkta utlägg kommunen har, exempelvis för tolk kan dödsboet debiteras utöver tímtaxan.

I förarbetena till kommunallagen framgår att det normala bör vara att kommunala avgifter ska framgå av en taxa antagen av fullmäktige. Anledningen till detta är att ekonomiska frågor tillhör fullmäktiges exklusiva kompetens. Då Ludvika Kommun inte antagit en tímtaxa att ta ut för sina kostnader vid dödsboförvaltning och åtgärder åligger det således fullmäktige att fastställa en sådan. Arbetet med tillfällig dödsboförvaltning samt ordnande av gravsättning kan vara mycket tidskrävande, i många fall ska kontakter tas med ett flertal myndigheter, fordrings- och fastighetsägare. Utgångspunkten är dock att socialtjänstens förvaltning av dödsbon ska vara så kortvarig som möjligt.

Social- och utbildningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige fastställer en tímtaxa med 0,8 % av prisbasbeloppet. Behållningen med detta är att fullmäktige endast behöver besluta om tímtaxan en gång eftersom tímtaxan sedan automatiskt justeras varje år genom sin koppling till prisbasbeloppet. Förslaget på en tímtaxa med 0,8 % av prisbasbeloppet per timme förefaller som rimligt och i linje med vad andra kommuner har valt att ta ut.

Mikael Carstensen
Förvaltningschef

Maria Kjellnér
Socialsekreterare

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

9

§ 55

Dnr SUN 2014/312 - 70

Projekt Hela familjen – Halvårsrapport 2017

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

Hela Familjen är ett projekt som pågått sedan januari 2015 i syfte att hitta vägar för familjer till egen försörjning. Projektet finansieras med medel ur den sociala investeringsfonden. Projektets metod har visat goda resultat så här långt och beräknas att kunna implementeras till fullo under hösten 2017.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 9 augusti 2017.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Camilla Hofström

Social- och utbildningsnämnden

Projekt Hela familjen – Halvårsrapport 2017

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Sammanfattning

Hela Familjen är ett projekt som pågått sedan januari 2015 i syfte att hitta vägar för familjer till egen försörjning. Projektet finansieras med medel ur den sociala investeringsfonden. Projektets metod har visat goda resultat så här långt och beräknas att kunna implementeras till fullo under hösten 2017.

Beskrivning av ärendet

Hela Familjen är ett projekt som bedrivs vid Individ- och familjeomsorgen (IFO) med medel ur den utökade sociala investeringsfonden för insatser som kan minska beroendet av försörjningsstöd. Verksamheten riktar sig till barnfamiljer med mycket långvarigt försörjningsstöd. Hela Familjen startade i januari 2015.

Syftet med projektet är att på lång sikt undvika det som kallas ”det sociala arvet”. Inom socialtjänsten och det ekonomiska biståndet ser vi generationer av biståndstagare. Genom projektet vill vi stärka föräldrarna att hitta annan försörjning än ekonomiskt bistånd. Vi vill även kunna motivera föräldrarna att prioritera sina barns utbildning så att de i framtiden inte ska behöva hamna i ett bidragsberoende. Ursprunglig tidsplan för projektet var juli 2014 till och med juni 2016, men Hela Familjen startade först i januari 2015. Projektet skulle pågå till och med december 2016. Projektet har nu blivit förlängt till och med december 2017. Det slutliga utfallet av projektet kommer vi inte att se förrän alla barn i projektet själva är vuxna individer.

Under första halvåret 2017 har totalt 43 familjer varit inskrivna i projektet. I familjerna finns 160 barn. En övervägande majoritet av familjerna har utländsk bakgrund och många är i behov av tolk. Samtliga familjer i projektet har haft försörjningsstöd under minst två år, men många har varit aktuella betydligt längre. Fyra familjer har avslutats genom arbete och fyra nya har tillkommit under första halvåret.

Fyra har fått anställning men är fortfarande aktuella vilket innebär ett minskat behov av försörjningsstöd. Sex personer har inkomst i form av dagersättning vilket kan vara föräldrapenning, sjukpenning eller aktivitetsstöd. I en familj har

en person A-kassa och i en familj har en person etableringsersättning. Samtliga med annan ersättning kommer under riksnorm då det är stora barnfamiljer mellan två och tio barn per familj.

De vuxna familjemedlemmarna erbjuds kartläggning genom metoden FIA (Förutsättningar Inför Arbete). Kartläggningen syftar till att korta tiden med försörjningsstöd, identifiera och anpassa krav och insatser för individen, ge underlag för bättre samverkan med andra aktörer samt skapa förutsättningar för systematisk uppföljning. Genom att arbeta med färre familjer har socialsekreterarna haft den möjligheten med kartläggningen av alla vuxna samt deras barn. De lyfter det positiva hos varje individ, deras styrka och förstärker deras förmågor.

Projektet har haltat lite under första halvåret på grund av personalbyte i projektet samt långtidssjukskrivning av en socialsekreterare i projektet. Detta innebär även att de månatliga uppföljningarna inte har kunnat ske i den omfattningen som är önskvärt. Trots detta har en del familjer fått annan försörjning samt att man kunnat ge familjerna förbättrade levnadsvillkor.

Vår förhoppning är att de samverkansformer kring familjerna som man till viss del utarbetat i projektet ska kunna implementeras på hela enheten under andra halvåret fram till projektets slut 2017-12-31.

Mikael Carstensen
Förvaltningschef

Camilla Hofström
Verksamhetschef

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen

Camilla Hofström

10

Social- och utbildningsnämnden

Analys och åtgärd utifrån statistik kvartal 2, social välfärd

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Sammanfattning

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökade under andra kvartalet 2017. En del av förklaringen till denna kostnadsökning är att barnrika familjer som erhåller försörjningsstöd skrivits ut ur etableringen och dessa familjer har språksvårigheter som försvårar inträdet på arbetsmarknaden. Begravningskostnaderna har ökat och orsaken där är att fler saknar försäkringar som täcker kostnaden för begravning.

Kostnaderna för placeringar av vuxna missbrukare befaras öka då vi ansökt eller ämna ansöka om LVM-vård för ett antal individer.

Kostnaderna för placerade barn och unga på HVB-hem har ökat. Delvis har vi tomma platser på Nuvida som är kostnadsdrivande men även placeringar av andra barn och ungdomar har ökat utifrån att vårdtyngden är högre.

Familjehemsplacerade barn- och unga har ökat och således kostnaderna. Dessutom har vi fått anlita konsulentstödda familjehem i stor utsträckning som är betydligt dyrare än våra egna familjehem.

Öppenvårdsenheten arbetar med utveckling kring gruppverksamhet för barn och ungdomar för separerade föräldrar och även gruppverksamhet för barn till föräldrar med psykisk ohälsa

Beskrivning av ärendet

Ekonomiskt bistånd - analys

Under andra kvartalet har kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd ökat jämfört med samma kvartal 2016. Det totala antalet hushåll med långvarigt försörjningsstöd är lägre än samma kvartal 2016 men en ökning har skett sedan första kvartalet 2017 vilket även kan sägas om antalet barnfamiljer. Det kan finnas olika förklaringar till ökningen men en förklaring kan vara att fler nyanlända familjer som har rätt till etablering behöver bistånd längre via det så kallade "glappet" genom att familjen har många barn eller att det tar tid innan de kommer in i en sysselsättning och får full etablering. En annan möjlig orsak

kan vara utskrivningen från etableringen under våren då många barnrika familjer inte har kunnat etablera sig på arbetsmarknaden på grund av språksvårigheter. Det innebär att det tar längre tid för dem att bli etablerade på arbetsmarknaden.

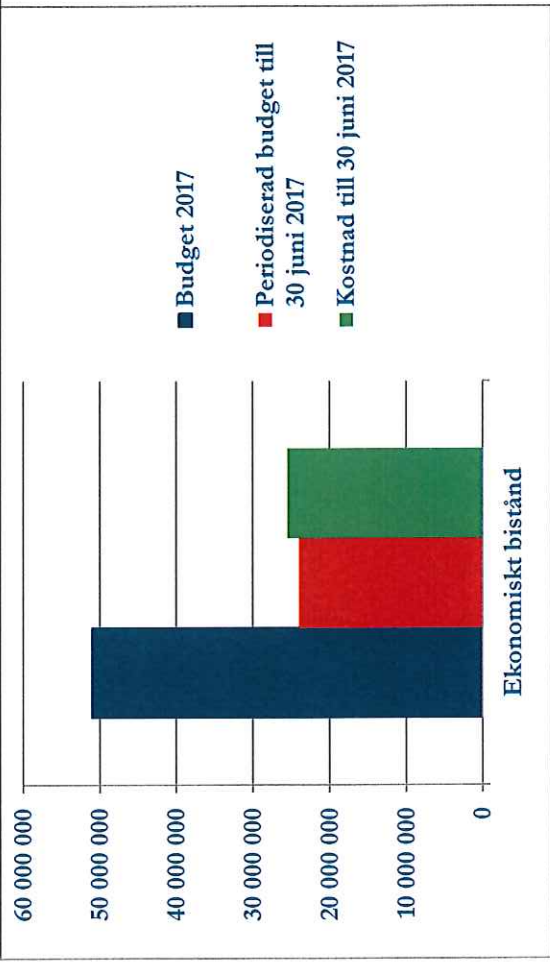
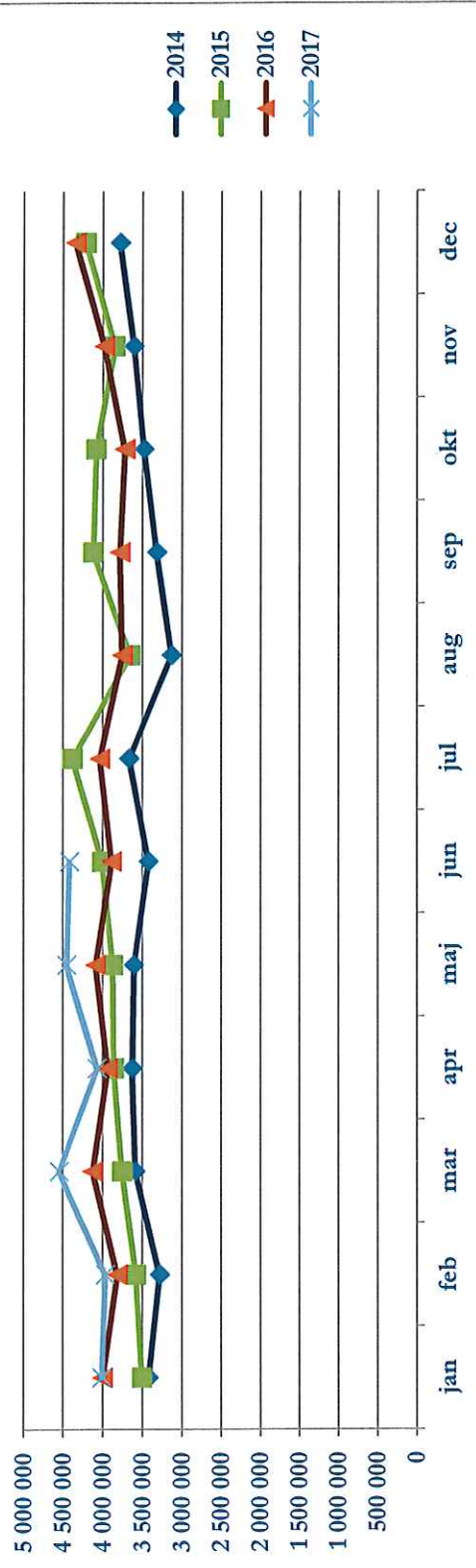
Vad gäller kostnadsökningen avseende ekonomiskt bistånd, bortsett från långvarigheten har vi märkt en viss ökning av begravningskostnader under våren. Fler som avlider och inte har några försäkringar vilket innebär att kostnaden hamnar på socialtjänsten och ekonomiskt bistånd.

Vi har under våren haft flera skyddade placeringar via kvinnojourer på andra orter samt en hel del kostnader för vandrahemsboenden. Många arbetslösa är även bostadslösa och är i behov av en bostad för att söka jobb. Vandrarhem är en mycket kostsam och kortsiktig lösning vilket inte gynnar vare sig socialtjänsten eller den enskilde i det långa loppet. Problemet med bostadslösheten är ett problem för hela kommunen och inte endast socialtjänsten.

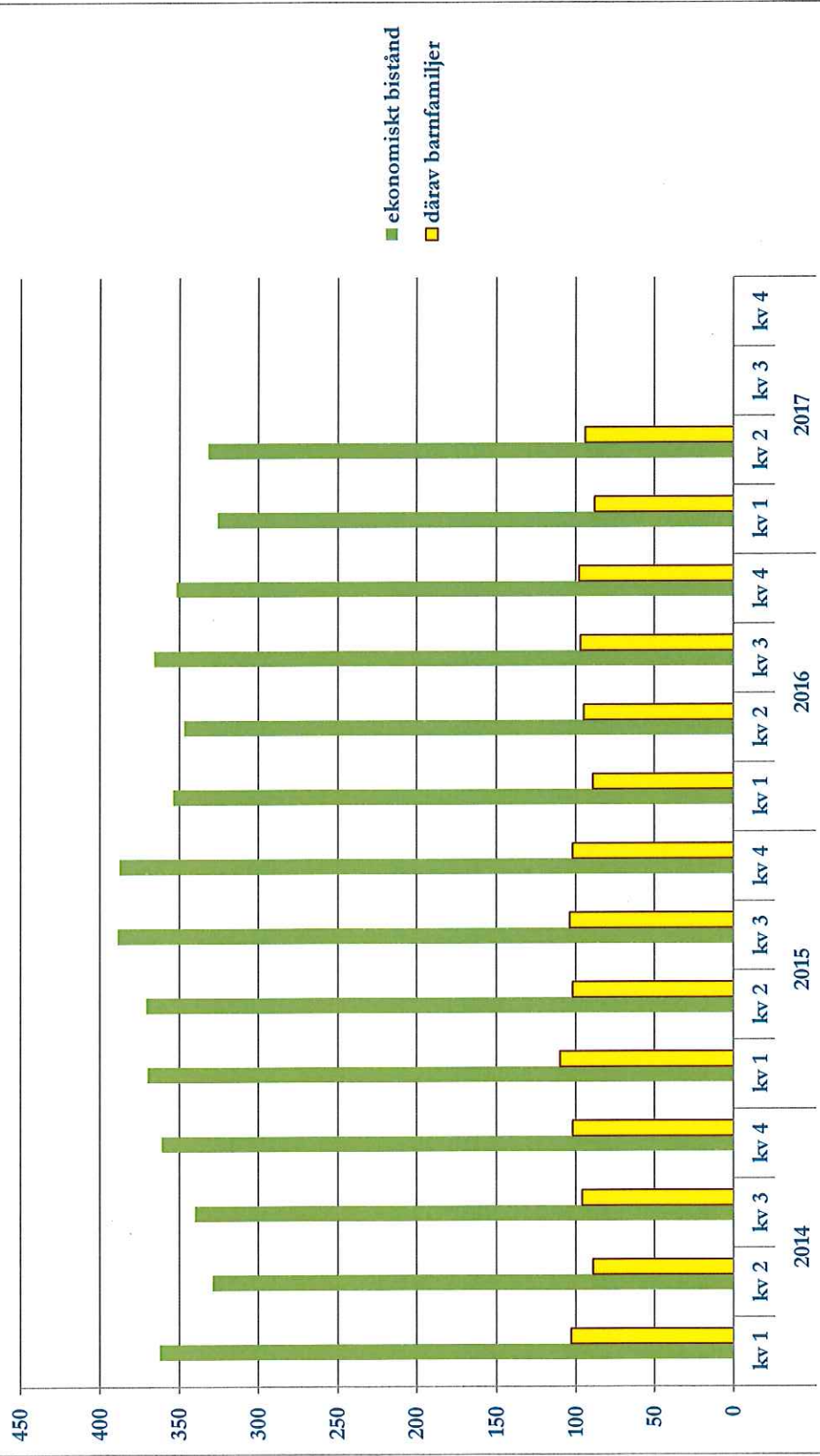
Det är fortfarande ett stort antal personer/hushåll som står långt från arbetsmarknaden, är kodade med särskilda sociala skäl såsom missbruk och/eller svårbedömda orsaker hos personerna, vilket gör det svårt att hitta åtgärder.

Utbetalt ekonomiskt bistånd 2014-2017

Ekonomiskt bistånd där insatser pågått 10 månader eller mer

Åtgärder

Oavsett orsak till att en individ behöver ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd behövs snabba åtgärder för att utreda behovet individen har, antingen sysselsättning via arbete eller insatser från annan huvudman.

Med ett förändrat arbetssätt från hösten 2017 med utgångspunkt från ”Trelleborgsmodellen” såsom e-ansökan och i framtiden elektroniska hjälpmedel för beräkning av försörjningsstöd ska handläggningstid frigöras från socialsekreterarna till förmån för klientarbete. Genom att tid frigörs från administration (handläggning av ansökningar) kan socialsekreterarna lägga tid på klienterna för att säkerställa att rätt insats ges för att öka chanserna till självförsörjning. I samarbete och samverkan med bland annat Arbetsmarknadsenheten (AME) kan socialsekreterarna fokusera, stötta och hjälpa de som saknar etablering på arbetsmarknaden i syfte att individen ska kunna bli självförsörjande. Det krävs även deltagande från andra aktörer, till exempel det privata näringslivet. Samverkan och samarbete med externa samarbetsparter är viktigt gällande etablering på arbetsmarknaden och i förlängningen minskade kostnader för socialtjänsten men ökade intäkter för kommunen som helhet.

Ökat socialt stöd till försörjningsstödmottagare är en annan åtgärd som visat sig bidra till minskad tid med ekonomiskt bistånd och minskade kostnader. Vår förhoppning är att detta ska kunna ske med fortsatt samarbete med insatser via ”En väg in”. Genom snabb remittering till ”En väg in” kartläggs personen för att se vilken myndighet som personen behöver stöd av, ibland behövs arbetsprövning för att utreda om en person kan stå till arbetsmarknadens förfogande.

I övrigt fortsätter arbetet med ”Förutsättning inför arbete” (FIA) samt ”samordnad individuell plan” (SIP) i den mån som verksamheten tillåter.

HVB vuxna missbruk

Under årets andra kvartal ligger kostnaderna i nivå med periodiserad budget. Flera av de vuxna som är placerade har förutom behov av nykterhet/drogfrihet även behov av basal omvårdnad och bostad.

Idag finns det ett par placeringar i samverkan med vård – och omsorgsförvaltningen. Vi befarar att kostnaderna kommer att öka under tredje och fjärde kvartalet då vi ser att vi riskerar att hamna i flera LVM-placeringar framledes.

HVB barn- och unga

Antalet HVB placeringar för andra kvartalet ligger något lägre än tidigare kvartal. Gällande ensamkommande barn och unga (EKB) har vi fortfarande kostnader för tomma platser på våra egna HVB-hem. Under andra kvartalet har en handfull EKB som fyllt 18 år eller som blivit uppskrivna i ålder fått lämna HVB-hemmet och ansvaret har lämnats över till Migrationsverket då de saknat PUT. Övriga placerade barn/ungdomar har ökat sedan tidigare kvartal, placeringarna är mer vårdkrävande och medför därmed även högre kostnader.

Familjehem barn- och unga

Socialsekreterare som arbetar med barn och ungdomar har haft ett stort tryck på utredningssidan under kvartalet som lett till ökade placeringar. Detta har även påverkat familjehemsverksamheten på så sätt att befintliga jour och familjehem inte kunnat tillgodose behovet av placeringar. Man har fått vända sig till konsulentstödda familjehem.

I slutet på kvartalet kan man se att familjehemsplaceringar minskat men lett till högre kostnader pga placering i konsulentstödda verksamheter.

Öppenvård barn och unga

Antalet aktuella barn, unga och deras familjer inom öppenvården har under kvartal 2, minskat något i förhållande kvartal 1. Socialsekreterarna som arbetar med på barn och familjesidan har sedan i mars 2017 varit fullbemannade på tjänsterna. Detta medför att vi på ett mera strukturerat sätt kunnat arbeta med uppstart, uppföljning och avslut av barn och familjeärenden för att se om hjälpen hjälper och när och hur vi kan avsluta i förmån för plats för nya familjer. Under kvartalet har flera ärenden som pågått både hos insatsteamet och familjeteamet en längre tid avslutats.

Vi har ett flertal ärenden där ett helt tvärteam med 4-5 personal arbetar med hela familjesystemet, dessa ärenden är omfattande och oerhört tidskrävande. Vi har kunnat möta barnen och familjernas behov utan nämnvärd köbildning genom gott arbete och bra samverkan mellan arbetsteamerna på Öppenvårdsenheten.

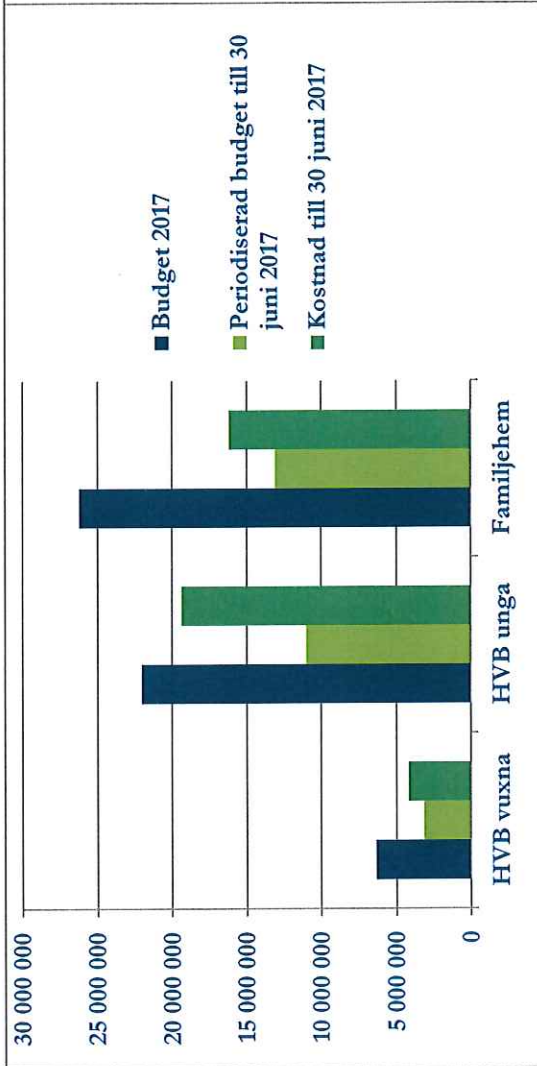
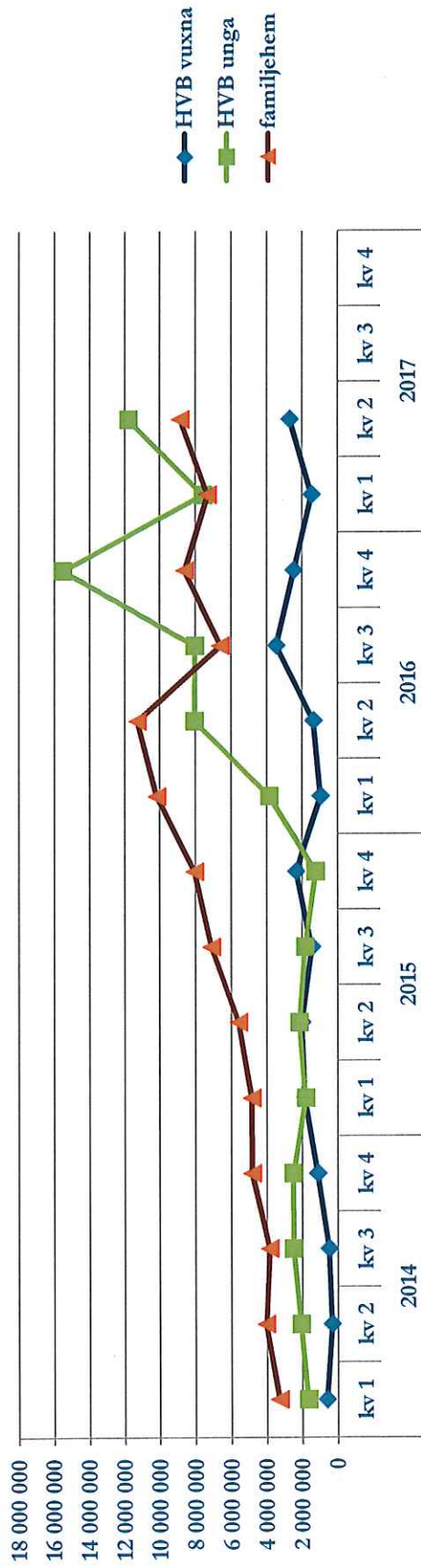
Vi har några familjer där samtalen och arbetet sker genom tolk, i dessa familjer krävs mera tidsresurser för att skapa förändring och ge likvärdig behandling. I ett framtida perspektiv kommer allt fler insatser att kräva samtal genom tolk. Arbetet med barn och deras familjer i samverkansformen "Berguven" är en fortsatt prioriterad grupp där arbetet är både svårt och resurskrävande.

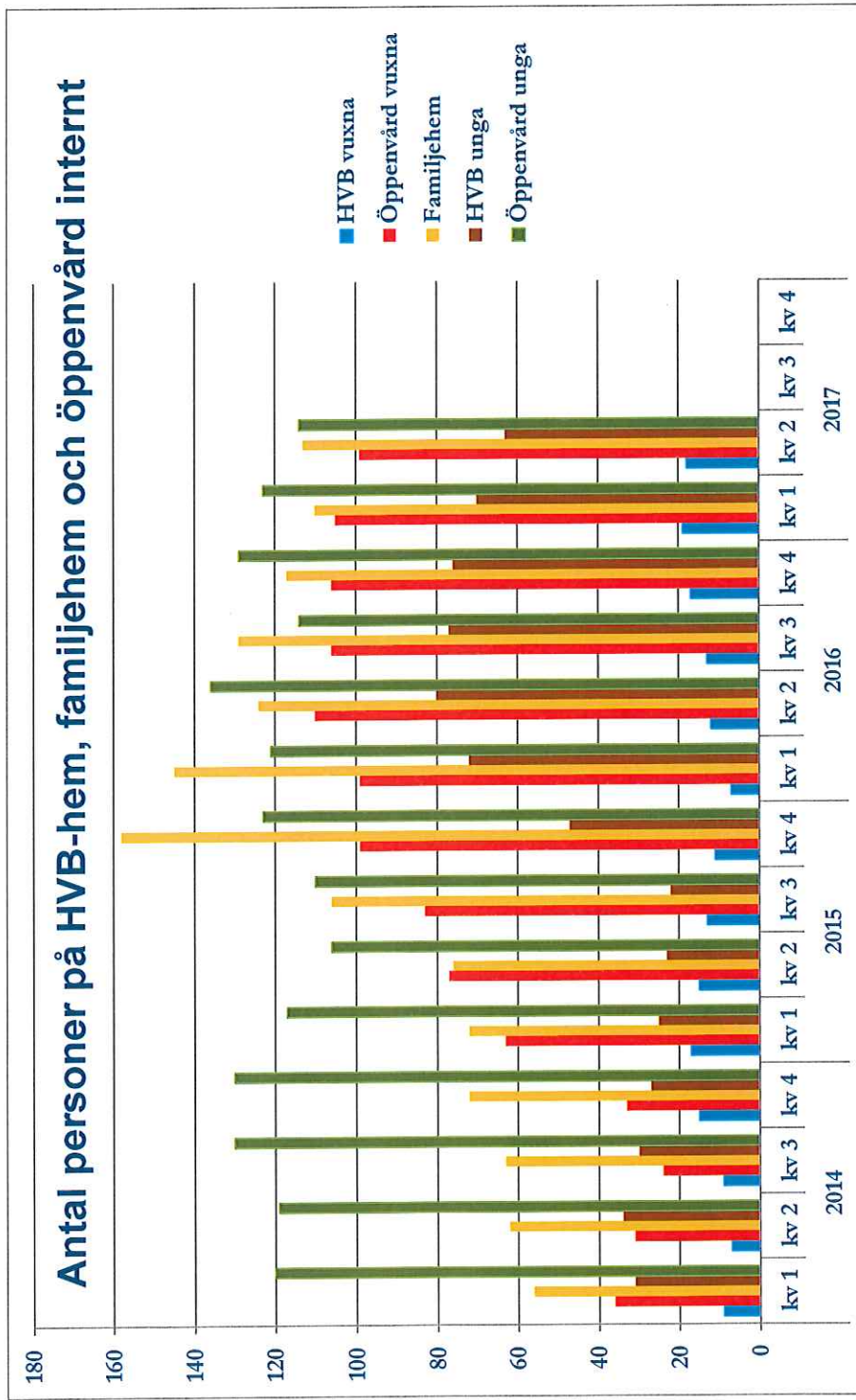
En öppenvårdspersonal arbetar förebyggande på familjecentralen Villgott en halvdag i veckan och två arbetar på ungdomsmottagningen en halvdag i veckan. Under delar av kvartal 2 har två familjebehandlare haft gruppverksamhet för barn i missbruksmiljöer (BIM) där det även bedrivits föräldragrupp parallellt av en beroendebehandlare. Gruppverksamhet i alla olika former är tidskrävande men en mycket verksam arbetsmetod/modell. Utvecklingstankar finns om fler grupper för barn till separerade föräldrar och nystart av grupp för barn till föräldrar med psykisk ohälsa.

Öppenvård vuxna

Antalet ärenden inom öppenvård vuxna med beslutade insatser ligger under kvartal 2 lite lägre än kvartal 1. Beroendeteamet har i stort sett kunnat möta de som haft behov av samtal och stöd. De har även kunnat möta de som i service sökt hjälp och stöd. Utöver enskilda samtal bedriver vi både anhöriggrupp och eftervårdsgrupp en gång i veckan. På den öppna beroendemottagningen tar vi emot över 200 besök i månaden för stödjande samtal gällande beroende och provtagning. Under kvartal 2 har en gruppverksamhet med syfte att motivera och stödja personer med beroende att gå i en mera omfattande gruppbehandling påbörjats, gruppträffarna är en förmiddag i veckan och har pågått under hela sommaren. Våra lokaler är nu åter i bruk vilket underlättar vår gruppverksamhet.

Kostnader HVB och familjehem 2014-2017

Våld i nära relationer

Inom öppenvårdsenheten och hela social välfärd pågår en utveckling av arbete med våld i nära relationer, med syfte att upptäcka, ge stöd och hjälp till både våldsutövare och de som är eller har varit våldsutsatta. Uppstarten av öppen våldsmottagningen är nu klar, broschyrer med information till berörda och samarbetsparter har utarbetats och vi arbetar med att göra verksamheten känd. Under årets första halvår har rådgivning och stöd i någon form getts till 11 personer som själva sökt sig till vår våldsmottagning, det har gällt både våldsutövare och våldsutsatta vuxna. Gällande barn som utsatts eller har bevittnat våld är det alltid en beslutade insatser.

Utveckling, utbildning och implementering av kunskap inom området pågår så väl inom enheten och i hela social välfärd. Även det kommunala samordningsansvaret för dessa frågor finns inom öppenvårdsenheten.

Mikael Carstensen
Förvaltningschef

Camilla Hofström
Verksamhetschef

Monika Ehrin

Social- och utbildningsnämnden

Rapport gällande domar, Social välfärd

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen i rapporten.

Sammanfattning

Rapporten visar de överklagade beslut om bistånd enl. 4 kap 1 § SoL som avgjorts i domstol under andra kvartalet 2017. Domstol har avslagit fyra av de fem överklagade beslut om bistånd som inkommit.

Beskrivning av ärendet

Rapporten visar Social välfärds överklagade beslut om bistånd enl. 4 kap. 1 § SoL som avgjorts i domstol under perioden 1 april – 30 juni 2017.

Antal överklagade beslut om bistånd som avgjorts i domstol	5
Domstol avslår överklagan från klient	4
Domstol bifaller överklagan från klient	1

Det beslut där domstol bifallit överklagan från klient avsåg en boendekostnad för inneboendehyra om 2 819 kr. Nämnden avslag ansökan då kostanden inte kunde ingå i begreppet skälig levnadsnivå, eftersom lägenhetsinnehavaren inte hade någon fördyrad boendekostnad för flera inneboenden. I överklagan anför de enskilda att de skrivit ett inneboendekontrakt om att de ska betala halva hyran och de yrkade på bistånd för hyreskostandaden. Rätten fann att de enskilda kunnat styrka den boendekostnad de haft som inneboende och ansåg boendekostnaden som skälig.

Mikael Carstensson
Förvaltningschef

Camilla Hofström
Verksamhetschef